

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 6C/28/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619201206
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Ľuboš Chrenko
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2020:4619201206.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Ľubošom Chrenkom v právnej veci žalobcov v 1/ rade B. R. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. L. XXX, v 2/ rade E. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. L. Z., v 3/ rade mal. G. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. L. XXX, v 4/ rade mal. V. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. L. XXX, žalobcovia v 3/ a 4/ rade zastúpení zákonným zástupcom - matkou B. R. L.F. - žalobkyňou v 1/ rade, v 5/ rade G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XXX/XXX, XXX XX Y. K., v 6/ rade H. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XXX/XXX, XXX XX Y. K., v 7/ rade L. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/XXX, XXX XX Y. K., všetci zastúpení: Mgr. Katarína Kuchárová, advokát so sídlom Revolučná 18, 031 05 Liptovský Mikuláš, IČO: 50 173 278, proti žalovaným v 1/ rade J. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E.. H. XXXX/XX, XXX XX V., v 2/ rade J., miesto podnikania: H., žalovaní v 1/ a 2/ rade zastúpení: JUDr. Vladimír Gembický, advokát so sídlom E. Belluša 6752/8, 921 01 Piešťany, IČO: 17 545 455, v 3/ rade KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava, IČO: 00 585 441, zastúpený: JUDr. Danuše Tichá s.r.o., so sídlom Nám. M. Benku 6, 811 07 Bratislava, IČO: 52 058 310, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 1/ rade sumu 15 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

II. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 2/ rade sumu 2 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

III. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 3/ rade sumu 5 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

IV. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 4/ rade sumu 5 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

V. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 5/ rade sumu 15 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

VI. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobcovi v 6/ rade sumu 15 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

VII. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť žalobkyni v 7/ rade sumu 10 000,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

VIII. Súd žalobu voči žalovanému v 1/ rade a vo zvyšku zamietá.

IX. Žalovaní v 2/ a 3/ rade sú povinní zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 2 076,- eur, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich.

X. Súd priznáva každému zo žalobcov v 1/ až 7/ rade nárok na náhradu trov konania v plnej výške voči žalovaným v 2/ a 3/ rade, s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého z nich. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

XI. Súd žalovanému v 1/ rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1/ až 7/ rade nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 15.05.2019 sa žalobcovia v 1/ až v 7/ rade voči žalovaným v 1/ až v 3/ rade domáhali, aby spoločne a nerozdielne zaplatili žalobkyni v 1/ rade sumu vo výške 30 000,- eur, žalobcovi v 2/ rade sumu vo výške 10 000,- eur, žalobcovi v 3/ rade sumu vo výške 15 000,- eur, žalobcovi v 4/ rade sumu vo výške 15 000,- eur, žalobkyni v 5/ rade sumu vo výške 30 000,- eur, žalobcovi v 6/ rade sumu vo výške 30 000,- eur a žalobkyni v 7/ rade sumu vo výške 25 000,- eur. Žalobu podali z dôvodu, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/22/2018, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 31.05.2018, bol žalovaný v 1/ rade uznaný za vinného zo spáchania prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ktorý spáchal ako vodič nákladného motorového vozidla továrenskej zn. Renault Trafic, EČ: V.. K dopravnej nehode došlo na základe toho, že žalovaný v 1/ rade vozidlom nesprávne technicky vchádzal do pravotočivej zákruty mimo obce, rýchlosťou približne 95 km/hod., kedy bola vozovka mokrá a vozidlo sa dostalo do série pretáčavých šmykov, kedy túto situáciu žalovaný v 1/ rade nezvládol a v protismere vľavo narazil do protiúložného motorového vozidla továrenskej značky Fiat Punto, EČ: V., ktoré v tom čase viedla vodička G. V., ktorá išla v okamihu nárazu rýchlosťou 27km/hod., pričom následkom zrážky oboch vozidiel došlo k rozsiahlym zraneniam poškodenej G. V., ktorá týmto na mieste nehody podľahla. Prevádzkovateľom nákladného motorového vozidla továrenskej zn. Renault Trafic, EČ: V., ktoré viedol žalovaný v 1/ rade bol žalovaný v 2/ rade.

1.1. G. V. bola dôležitá súčasť fungujúcej rodiny, kedy boli medziľudské vzťahy a láska na prvom mieste, rodiny, ktorá bola súdržná, kde si všetci navzájom pomáhali a prežívali pozitívne aj negatívne okamihy života vždy spoločne. Smrť člena rodiny je absolútnou stratou, a jej prítomnosť sa nedá žiadnym spôsobom nahradiť. V prípade tejto fungujúcej rodiny má jej strata následky, s ktorými sa jej členovia nevyrovňajú celý život, o to viac, že G. V. žiadnym spôsobom neprispela k vzniku dopravnej nehody, pri ktorej prišla o život.

1.2. G. V. mala tri deti, a to dcéru B. R. L. - žalobkyňu v 1/ rade dcéru G. H. - žalobkyňu v 5/ rade a syna H. V. - žalobcu v 6/ rade, ktorý je od malička postihnutý a je na invalidnom dôchodku s priznaným postihnutím 74%. G. V. žila najmä posledných 5 rokov náročným spôsobom života, keďže pracovala na poľnohospodárskom družstve (ako krmíčka teliat), musela vstávať do práce o 3 hodine ráno, pričom po príchode domov okolo 10:00 hod. zabezpečovala chod nie len vlastnej domácnosti, ale aj starostlivosť o jej ešte žijúcich rodičov t.j. žalobkyne v 7/ rade a Y. F., ktorý zomrel pred podaním tohto návrhu dňa 8.3.2019, ktorá starostlivosť zahŕňala okrem prípravy stravy, zabezpečenia hygieny, upratania a celkovej starostlivosti o domácnosť aj sprievod k lekárom. Následne o 15:00 hod. išla naspäť do práce, z ktorej sa vracala až vo večerných hodinách okolo 20:00 hod. Po príchode domov ešte zabezpečovala aj všetko potrebné pre syna H. V.- žalobcu v 6/ rade, ktorý bol na jej pomoc tiež odkázaný. Pri týchto všetkých povinnostiach jej bola nápomocná žalobkyňa v 5/ rade, ktorá bývala v susedstve. Vzhľadom k tomu, že zdravotný stav rodičov G. V., sa veľmi zhoršoval, okrem toho bolo potrebné zabezpečiť aj starostlivosť o žalobcu v 6/ rade, dohodla sa žalobkyňa v 1/ rade so svojim manželom, žalobcom v 2/ rade, že sa presťahujú z Kysúc a postaví rodinný dom pri matke, aby si vedeli navzájom pomôcť, a tiež aby si starú

mamu jej vnuci t.j. žalobca v 3/ a 4/ rade ešte viac užili, aby aj ona mala možnosť tešiť z ich každodennej prítomnosti. Pred presťahovaním žila žalobkyňa v 1/ rade so svojou rodinou na Kysuciach a boli s G. V. v každodennom telefonickom kontakte. G. V. bola pre nich nenahraditeľná. S presťahovaním sa súhlasil aj zať G. V. - žalobca v 2/ rade, nakoľko mal s ňou výborný vzťah a chcel jej aj fyzicky pomôcť ako chlap, najmä s prácami, ktoré boli pre ňu fyzicky náročnejšie. Koncom augusta 2017 žalobkyňa v 1/ rade so žalobcom v 2/ rade rodinný dom vedľa G. V. dostavali a plánovali si navzájom ešte viac pomáhať. So zariaďovaním domu pomáhala aj G. V., ktorá sa veľmi tešila na prítomnosť dcéry t.j. žalobkyne v 1/ rade, jej manžela a jediných vnukov, t.j. žalobcov v 3/ a 4/ rade, ktorí mali s ňou veľmi vrúcny vzťah, nakoľko to boli jej jediní vnuci. Jej smrť ich vážne zasiahla, a aj teraz na ňu spomínajú s láskou. Mladší z vnukov, žalobca v 4/ rade, s ohľadom aj na svojej vek stále nedokáže pochopiť situáciu, a pýta sa na babku.

1.3. Žalobkyňa v 5/ rade je dcérou G. V. a bývala v susedstve svojej matky. S matkou mala dennodenný intenzívny kontakt, aj s ohľadom na neľahkú rodinnú situáciu, a tiež vzhľadom k tomu, že žalobkyňa v 5/ rade je slobodná a bezdetná. V septembri roku 2017 ju zobrala na vysnívanú dovolenku k moru do Grécka, aby si aspoň trošku oddýchla a načerpala nové sily. Nakoľko je slobodná, nemá deti, matka bola pre ňu nenahraditeľná, bola na ňu silno citovo fixovaná, a túto tragédiu nesie veľmi zle.

1.4. Žalobca v 6/ rade je synom G. V., pričom od narodenia trpí postihnutím - ľavú ruku má od narodenia kratšiu. Na základe tohto postihnutia je na invalidnom dôchodku s priznaným postihnutí 74 %. Od narodenia si vyžadoval špeciálnu a nadštandardnú starostlivosť, ktorú zabezpečovala jeho matka G. V., ktorá sa o neho príkladne starala. Aj v dospelosti ho podporovala nie len v štúdiu - je vyučený automechanik, ale aj v tom, aby som sa snažil zaradiť do bežného života. V čase keď G. V. žila, žil s ňou v spoločnej domácnosti. Po smrti G. V. ho jeho otec vyhodil z rodičovského domu, a bol si nútený zabezpečiť iné bývanie. Kúpil si staršiu nehnuteľnosť, ktorú financoval z prostriedkov hypotekárneho úveru, ktorý spláca, a nehnuteľnosť sa snaží svojpomocne opravovať.

1.5. Žalobkyňa v 7/ rade bola matkou G. V., ktorá je už v pokročilom veku. Staroba, ešte spolu s vtedy žijúcim manželom Y. F., im priniesla vážne zdravotné problémy, ktoré si vyžadovali každodennú starostlivosť, nakoľko si nevedeli poradiť, pričom G. V. ich nechcela vytrhnúť z domáceho prostredia a dať do domova dôchodcov. Y. F., ktorý zomrel pred podaním žaloby dňa 08.03.2019 bol ležiacim pacientom, pričom mal 2 vývody z tela, a jeho manželka, t.j. žalobkyňa v 7/ rade, sa o neho nevedela sama postarať, nakoľko si vyžadoval 24 hodinovú starostlivosť a ona sama trpí ťažkou cukrovkou, v dôsledku ktorej je tiež odkázaná na pomoc iných. Zdravotný stav oboch bol veľmi vážny a nedokázali sa o seba bez pomoci postarať. G. V. sa o nich príkladne starala, pomáhala im v domácnosti, upratovala, varila, postarala sa o nich po každej stránke aj vrátane zabezpečovania osobnej opatery, sprievodu k lekárom a podobne. Po smrti G. V. sa ich druhá dcéra odmietla o nich postarať, a žalobkyňa v 7/ rade L. F. a Y. F. boli umiestnení v Domove dôchodcov v Topoľčanoch. Y. F. zomrel pred podaním žaloby dňa 08.03.2019. Aktuálne žalobkyňa v 1/ rade zabezpečuje nie len pre žalobkyňu v 7/ rade všetko potrebné, ako osobné nákupy, lieky a podobne, ale aj starostlivosť o celú rodinu vrátane žalobcu v 6/ rade, ktorá spočíva nie len vo varení, praní, upratovaní, zabezpečovaní občianskych povinností a podobne.

1.6. G. V. bola pre celú svoju rodinu nenahraditeľná a všetci jej členovia boli na ňu silno citovo fixovaní a aj odkázaní. Rodinné vzťahy boli nadštandardné a intenzívne aj vďaka G. V., pričom okrem vzájomnej odkázanosti, sa snažili svoj život aj spestriť, rôznymi oslavami, výletmi a spoločným trávením voľného času od detstva až po dnes. G. V. zomrela v ešte produktívnom veku, bez užitia si dôchodku. Nakoľko dopravnú nehodu svojím konaním ani jazdou nezapríčiniła, práve naopak, išlo o smrť zbytočnú. Jej smrťou utrpeli členovia jej rodiny vážnu duševnú a citovú ujmu, nakoľko bola pre nich blízkym človekom, a jej strata bude mať také následky, s ktorými sa už celý život nevyrovnajú.

2. Žalovaný v 1/ rade vo svojom písomnom vyjadrení listom právneho zástupcu zo dňa 05.06.2019 uvádza k právnym dôvodom žalobcov zhodne ako žalovaný v 2/ rade vo svojom písomnom vyjadrení (ako je to uvedené nižšie). Ďalej uvádza, že ako vodič vozidla Renault Trafic v čase dopravnej nehody bol plne sústredený na vedenie vozidla, ktoré viedol predpísanou rýchlosťou (znalcom udávanú rýchlosť 95km/hod. vzhľadom na toleranciu ukazovateľa rýchlosti na vozidle nemohol postrehnúť), vozidlo bolo vo výbornom technickom stave, rešpektoval všetky dopravné značenia, cestu dobre poznal, nakoľko po nej jazdil mnoho rokov a za každého počasia a nikdy nebolo jeho úmyslom viesť vozidlo v protismere. Skutočnosť, že sa vozidlo začalo správať nepredvídateľným spôsobom a prešlo do protismere si sám nevie vysvetliť. Pre potrebu určenia miery zodpovednosti za škodu- nemajetkovú ujmu je nutné zohľadniť

nie len zodpovednosť za jeho konanie ale aj poškodenej, zodpovednosť správu komunikácie, ako aj objektívny technický stav a vek malého motorového vozidla Fiat Punto (rok výroby 2000) poškodenej, jeho bezpečnosť z pohľadu stavu jeho deformačných zón, tak ako aj fyzikálne danosti oboch vozidiel, ich hmotnosť a rýchlosti jazdy v čase zrážky a i okolnosti samotnej zrážky. V závere rovnako ako žalovaný v 2/ rade poukázal na neprimerane vysokú požadovanú výšku náhrady, čo je pre neho a jeho rodinu celoživotne absolútne likvidačné, a to s prihliadnutím na jeho majetkové pomery.

3. Žalovaný v 2/ rade vo svojom písomnom vyjadrení listom právneho zástupcu z 03.06.2019 uviedol, že vyslovuje úprimnú ľútosť nad úmrtím poškodenej, príbuznej žalobcom a je si vedomí svojej objektívnej zodpovednosti za škodu podľa § 427 a nasl., teda aj nemajetkovú ujmu pozostalých podľa ustanovenia § 11 OZ. Súčasťou práva na ochranu osobností je nepochybne i právo na súkromie a rodinný život. Právo na súkromie zahŕňa právo fyzickej osoby vytvoriť a udržiavať vzťahy s inými ľuďmi. Obzvlášť v citovej oblasti, aby fyzická osoba mohla rozvíjať vlastnú osobnosť. V tomto smere treba najmä prihliadať na vek rodinných príslušníkov ako aj ich ekonomickú či citovú závislosť na zomrelej osobe. Peňažná náhrada nemajetkovej ujmy má rovnaký právny charakter ako náhrada škody. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobností, nie kompenzovať ujmu v majetkovej sfére oprávnených osôb. Svetová zdravotnícka organizácia definuje zdravie ako stav kompletnej fyzickej, duševnej a sociálnej pohody. Žalovaný v 2/ rade má uzatvorenú so žalovaným v 3/ rade poisťnú zmluvu podľa ustanovenia § 15 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V písomnom vyjadrení ďalej cituje ustanovenie § 4 zákona, § 11 ods. 6 s tým, že je z nich zrejmé, že poistený, t.j. žalovaný v 2/ rade má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ, t.j. žalovaný v 3/ rade za neho nahradil poškodenému t.j. žalobcom uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody. V závere vyjadrenia žalovaný v 2/ rade uvádza, že pre potrebu určenia miery zodpovednosti za škodu - nemajetkovú ujmu je nutné zohľadniť nielen zodpovednosť a konanie žalovaného v 1/ rade, ale aj poškodenej, zodpovednosť správcu komunikácie, ako aj objektívny technický stav a vek malého motorového vozidla Fiat Punto rok výroby 2000, patriace poškodenej. Správanie samotnej dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a podľa okolností, za ktorých k poručeniu práva došlo. Týmito okolnosťami sú nielen okolnosti na stane samotného škodu ale súčasne sú to aj okolnosti na strane dotknutej osoby (rozhodnutie NS SR 1Cdo/7/2009). Z uvedených dôvodov pokladá celkovú požadovanú výšku náhrady za neprimerane vysokú a to i s prihliadnutím na svoje majetkové pomery.

4. Žalovaný v 3/ rade vo svojom písomnom vyjadrení listom právnej zástupkyne uviedol, že nárok žalobcov voči nemu považuje v celom rozsahu za nedôvodný, a to z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v 3/ rade v konaní. Otázka pasívnej legitímácie poisťovne v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 13 a nasl. Občianskeho zákonníka za zásah do osobnostných práv pozostalých spôsobený usmrtením blízkej osoby pri dopravnej nehode a jej krytia z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. už bola v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu riešená, a to uznesením z 20. apríla 2011 sp. zn. 4 Cdo 168/2009. Z uvedeného rozhodnutia vyplýva záver o nedostatku pasívnej legitímácie poisťovne s poukazom na výklad ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 381/2001 Z.z., v zmysle ktorého plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok navrhovateľov na náhradu nemajetkovej ujmy vyplývajúcej z § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ďalej tiež poukazuje na stanovisko zaujaté Najvyšším súdom v tomto rozhodnutí. Žalovaný v 3/ rade ďalej uvádza, že je síce pravdou, že žalovaný v 2/ rade mal v čase dopravnej nehody uzavretú poisťnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX/X pre povinné zmluvné poistenie nákladného motorového vozidla továrenskej zn. Renault Trafic, EČ: V. , avšak táto nepokrýva nárok žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy uplatnený v tomto konaní voči žalovanému v 3/ rade, a preto žalovaný v 3/ rade nemá pasívnu vecnú legitímáciu vo veci samej.

5. Žalobcovia v 1/ až 7/ rade vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniam žalovaných listom právnej zástupkyne uvádzajú, že čo sa týka spochybnenia okruhu dotknutých osôb, v tomto prípade sa jednoznačne nejedná o formálne príbuzenstvo k nebohej, z ktorého by si žalobcovia odvodzovali svoj nárok. Vo vzťahu žalobcov k nebohej zhodne uvádzajú ďalej ako v podanej žalobe. Podľa žalobcov, žalovaný v 1/ rade jednoznačne mohol a mal predvídať aj s ohľadom na jeho skúsenosti, že v prípade ak bude viesť nákladné motorové vozidlo, ktoré je ťažké a horšie ovládateľné na mokrej vozovke v

dôsledku dažďa a ešte k tomu do zákruty, je možné, že sa v prípade vyššej rýchlosti môže auto dostať do šmyku a v tomto dôsledku sa dostať do protismeru. Možno keby žalovaný v 1/ rade prispôobil svoju jazdu stavu a povahe vozovky, najmä s ohľadom na primeranú rýchlosť, mohol nehode úplne zabrániť, alebo minimálne by v dôsledku zrážky vozidiel pri nižšej rýchlosti nemusela mať táto dopravná nehoda smrteľné následky.

6. Žalovaný v 1/ rade vo svojom písomnom vyjadrení uvádza, že sa pridrižiava písomného vyjadrenia k žalobe a ďalej uvádza s poukazom na § 420 ods. 1, 2 OZ, najmä vo vzťahu k odseku 2, kde sa uvádza, že škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby sami za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú. Ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je dotknutá. Z uvedeného dôvodu preto žalovaný v 1/ rade nie je pasívne legitimovaný. Ďalej poukazuje na ustanovenie § 438 OZ ods. 1, 2, s tým, že je nutné konštatovať, že v žalobe navrhovaný princíp solidárnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať len v prípade, že škodu spôsobí viac škodcov, čo však nie sú žalované osoby v tomto konaní. V danom prípade mal škodu spôsobiť žalovaný v 1/ rade (škodca) ale za ňu zodpovedá žalovaný v 2/ rade, za ktorého má plniť žalovaný v 3/ rade. Z uvedených dôvodov navrhuje aby súd pre nedostatok pasívnej legitimácie žalobu voči žalovanému v 1/ rade v celom rozsahu zamietol.

7. Žalovaný v 2/ rade vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalobcov uvádza, že je potrebné a žalovaný si je toho vedomí, rozlišovať zodpovednostný vzťah za nemajetkovú ujmu spôsobenú úrazom s následkom smrti pri dopravnej nehode samotného škodcu (ktorým je vodič - zamestnanec žalovaného v 2/ rade), podľa ust. § 420 ods. 1 OZ a zodpovednosťou za škodu spôsobenú právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili podľa § 420 ods. 2 OZ. Rovnako s poukázaním na ustanovenie § 438 ods. 1 OZ, je nutné konštatovať, že v žalobe navrhovaný princíp solidárnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať len v prípade, že škodu spôsobí viac škodcov, teda uvádza zhodne so žalovaným v 1/ rade, ako je to uvedené vyššie. Ďalej rovnako svojim písomným vyjadrením poukazuje na priebeh dopravnej nehody, dokazovanie v trestnom konaní, a ďalej uvádza, že na nehode sa podieľalo bez pochyb ďaleko viac príčin, ako je konštrukcia auta Fiat Punto vzhľadom na bezpečnosť prepravovaných osôb, fyzikálne vlastnosti pohybujúcich sa telies s rotujúcimi časťami vzhľadom na smer ich rotácie, momentálne klimatické podmienky, celková hmotnosť a pohyb pohybujúceho sa telesa teda auta, stav komunikácie, existencia a skutočný stav nárazových deformačných zón vozidla Fiat. V závere poukazuje na to, že úhrada nemajetkovej ujmy pozostalým pri usmrtení pri danej dopravnej nehode, je obsahom povinného zmluvného poistenia v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. a) zák. č. 381/2001 Z.z. a povinnou osobou na vyplatenia poistné poškodenému je žalovaný v 3/ rade.

8. Žalovaný v 3/ rade vo svojom písomnom vyjadrení listom právnej zástupkyne k vyjadreniu žalobcov uviedol, že je presvedčený o tom, že povinným zmluvným poistením zodpovednosti za škodu je krytá výlučne škoda, nie nemajetková ujma za zásah do osobnostných práv poškodených osôb v zmysle § 13 OZ. Povinnosť poisťovateľa na plnenie z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla sa nevzťahuje na nárok na náhradu nemajetkovej ujmy, vyplývajúci z § 13 ods. 2 OZ, a teda poisťovateľ nie je v konaní o tomto nároku pasívne vecne legitimovaný.

9. Žalobcovia v 1/ až v 7/ rade vo svojom vyjadrení listom právnej zástupkyne uviedli, že čo sa týka vdovca E. V., v tomto konaní nevystupuje na strane žalobcov. Žalobcovia s ním majú zlý vzťah, najmä preto, že sa nesprával k nebohej ako riadny manžel, nebol oporou jej ani rodine, pričom mal aj preukázateľný záujem v minulosti rozviesť sa s nebohcou, a to najmä z dôvodu jeho mimomanželských pomerov. V osobných veciach nebohej G. V. našli potvrdenie o prijatí návrhu na rozvod manželstva, ktorý podal jej manžel a vec bola vedená na tunajšom súde sp. zn. 7P/34/2012. Podaný návrh manželom G. V. na náhradu nemajetkovej ujmy, je predmetnom samostatného konania pod sp. zn. 5C/39/2018 a s týmto konaním nesúvisí.

10. Vo veci bol vytýčený termín pojednávania na deň 18.10.2019, ktorého sa nezúčastnili žalobcovia v 3/, 4/ a 7/ rade, ktorých neúčast' ospravedlnila právna zástupkyňa poukazujúc na ich vek a u žalobkyni v 7/ rade na zdravotné dôvody a vyšší vek. Nedostavili sa žalovaný v 1/ a 2/ rade, ktorých neúčast' ospravedlnil ich právny zástupca a rovnako bola neúčast' ospravedlnená právnu zástupkyňou

žalovaného v 3/ rade s vyslovením súhlasu, aby sa pojednávalo v ich neprítomnosti . Preto súd pojednával v neprítomnosti žalobcov v 3/, 4 a 7 rade a žalovaných v 1/ až v 3/ rade.

11. Žalobkyňa v 1/ rade vo svojej výpovedi uviedla, že stále boli spolu s ich matkou, ktorá zomrela pri dopravnej nehode dňa 19.09.2017. V roku 2016 sa vydávala ale ich spojenie dcéry s matkou bolo stále rovnaké. S manželom 10 rokov žili spolu a bývali na Kysuciach, pričom každé prázdniny matku navštevovali, keď bolo treba aj mimo prázdnin. Spolu s manželom majú jedno dieťa, a to V. R., teda žalobcu v 4/ rade. Maloletý G. L., žalobca v 3/ rade, pochádza z jej prvého manželstva. Matka bola veľmi vyťažená a kvôli tomu sa rozhodli s manželom stavať rodinný dom v blízkosti, je to asi 1 km od rodičovského domu. Stavať začali v roku 2016 a dokončili v auguste 2017 a koncom augusta sa nasťahovali a v septembri sa stalo uvedené. Matka žila v spoločnom dome so svojim manželom, avšak nežili riadne v manželstve a preto sa manžel odsťahoval do vedľajšieho domčeka, čo trvalo približne 15 až 17 rokov. Ďalej tam bývala spolu so žalobcom v 6/ rade a tiež so žalobkyňou v 5/ rade, ktorá si neskôr zabezpečila svoje bývanie. Starala sa o svoju matku, teda žalobkyňu v 7/ rade, ktorá ešte žila so svojim manželom, keďže tento zomrel 08.03.2019 v domove dôchodcov. Koncom augusta 2017 ukončila matka pracovný pomer z dôvodu, že sa potrebovala intenzívne ešte viac starať o svojich rodičov. Dovtedy pracovala na PD vyše 20 rokov ako krmíčka. K nejakým ďalším aktivitám nemala čas sa venovať vzhľadom na povinnosti v práci a doma. A keďže nestíhala, preto sa rozhodli s manželom pre stavbu rodinného domu, aby boli bližšie a boli jej nápomocní, jej rodičia vyžadovali sústavnú opateru dennodennú, musela tam byť niekedy aj v noci. Chodievala aj k nim na Kysuce, a to 2 -3 krát do roka, keď neboli starí rodičia tak vážne chorí. Výborný vzťah bol medzi matkou a deťmi, teda žalobcami v 3/ a 4/ rade, lebo mala iba tieto vnúčatá. Ich vzťah bol taký ako ku babke, teda výborný, tešili sa keď tam šli, kde im niečo kúpovala, dala. Mal. V. (žalobca v 4/ rade) zo začiatku ani nevedel, pokiaľ šlo o smrť matky, lebo je ADHD, a v tom čase bol v LVS v Nitre, kde bol na týždňovkách. Keď prišiel nevedela mu vysvetliť vzhľadom na jeho vek, prečo nejdú ku babke, a prečo babka nepríde k nim, bolo to ťažšie obdobie. Pokiaľ ide o mal. G. (žalobcu v 3/ rade), ten sa trochu zhoršil v prospechu. V čase úmrtia mal 16 rokov. Takisto mu to bolo ľúto, keďže k babke stále chodievali. K rodinnej situácii uviedla, že po úmrtí matky, bolo to veľmi špatné, všeobecný lekár jej predpisoval lieky na upokojenie, trvalo to konkrétne u nej až 8 mesiacov tie stavy boli také, že veľmi plakávala, nemohla v noci spať. Zo začiatku to bolo veľmi ťažké. Musela zabezpečovať aj chod vlastnej rodiny, znížil sa jej príjem, lebo to nevládala. Pomáhala sestre, bratovi. Brat predtým žil s matkou, takže veľa vecí zabezpečovala ona za neho. Potom to robila ona. Do toho prišli starí rodičia, o ktorých sa matka dovtedy starala. Matka má ešte sestru L., tá sa o rodičov nestarala, ale v tejto veci sa o nich postarala tak, že ich dala do domova dôchodcov. Sama žalobkyňa by sa nedokázala o nich starať vzhľadom na starostlivosť o svoju rodinu a tiež súrodencov. Do domova dôchodcov ich chodievala navštevovať pravidelne, teraz tam žije už iba stará matka - žalobkyňa v 7/ rade. Pokiaľ ide o žalobkyňu v 7/ rade, tým, že je staršia, doteraz plače, nakoľko ona tu nehodu videla naživo, keďže starú matku doprevádzala autom keď túto viezla sanitka na vyšetrenie do nemocnice. Len si neuvedomila vtedy, že či to je jej dcéra, dodnes potrebuje však lieky na ukludnenie. Teraz keď je v domove dôchodcov, vidí, že sa o ňu dobre starajú. Je spokojnejšia v domove, i keď je pravdou, že by chcela byť doma ale nemá sa o ňu kto postarať. Jej druhá dcéra nemá o to záujem a u nej sa to nedá. Chodíva ju navštevovať 2 krát do týždňa. Nachádza sa v domove s názvom H. G., V.. Na otázku či mala matka niekedy v pláne dať svojich rodičov do zariadenia uviedla žalobkyňa v 1/ rade, že v žiadnom prípade by toto matka nikdy nedovolila. Rodičia matky bývali nižšie a vzhľadom na starostlivosť o nich, aby tam nemusela chodiť, čo ju dosť vyčerpávalo, uvažovala matka, že si rodičov vezme k sebe. Pokiaľ išlo o manžela matky, tento jej počas života robil veľké problémy, keď mal vypité bol agresívny, napádal ju, bil ju a takisto ich ako deti. Dodala, že ona so sestrou nie sú jeho deti, keďže pochádzajú z prvého manželstva.

12. Žalobca v 2/ rade vo svojej výpovedi uviedol, že súhlasí s tým, čo povedala jeho manželka, teda žalobkyňa v 1/ rade a dodal, že svokra bola pilierom rodiny. Keď sa toto stalo, tak to strašne upadlo. Po smrti sa zmenili aj vzťahy medzi nimi, keď manželka bola z toho hotová, takisto aj žalobcovia v 5/ a 6/ rade. Snažil sa im pomôcť, avšak on bol nestranný človek. S matkou žalobkyne v 1/ rade dobre vychádzali, tento ich vzťah bol vzájomný. Keď chcela s niečím pomôcť nemal s tým problém, zatepľoval jej chalupu pomáhal jej robiť ploty.

13. Žalobkyňa v 5/ rade vo svojej výpovedi uviedla, že do určitého veku žila spolu so svojou matkou, teraz býva na bytovke už 6 rokov v tej istej obci. Nevlastný otec, teda manžel matky ich celý život vyhádzoval z domu. Ďalej uviedla, že matka bola ťahačom celej rodiny. Obidve robili na družstve, bola uponáhľaná,

všetko musela vybavovať. Krmila teliatka do práce vstávala ráno o 4:00 hod., jeden deň robila krátky, druhý deň dlhý. Prišla domov o 10:00 hod., keď to vyžadoval zdravotný stav jej rodičov musela utekať za nimi a potom o 15:00 hod. znovu do roboty. Takto sa starala o svojich rodičov do jej smrti. Po jej smrti museli byť umiestnení do domova dôchodcov, kam ich umiestnila ich druhá dcéra. Ich matka by nikdy nedovolila, aby boli umiestnení jej rodičia v domove. Matka dala na družstve výpoveď kvôli starým rodičom, aby sa o nich mohla starať. Na ich vzťah poukázala aj v súvislosti s tým že si zaplatili dovolenku do Grécka, kam mali ísť najskôr v máji ale keď sa dedkovi zhoršil zdravotný stav, preložili to na august.

14. Žalobca v 6/ rade vo svojej výpovedi uviedol, že s mamou vychádzal veľmi dobre, po celý čas žil s ňou v jednom dome. Má zdravotné postihnutie a matka sa o neho starala, vybavovala mu nemocnice, najmä do veku jeho 15 rokov, potom bol samostatnejší. Spolužitie s matkou bolo vynikajúce, zostal s ňou bývať kvôli tomu, že bol problém s otcom, ktorý požíval alkoholické nápoje. Vzájomný vzťah rodiny bol dobrý, matka dávala všetkých do kopy, keď bol nejaký problém, vždy ho vyriešila. Keď prišla dedkova choroba, musela sa o neho starať a tiež o babku. Dedko bol pripútaný na posteľ a babka sa pohybovala za pomoci barle, nevládala si kupovať veci, takže to všetko zabezpečovala matka, ktorá tam chodila dennodenne. K správaniu žalovaného v 1/ rade uviedol, že tohto nechceli vidieť ani poznať. Skomplikovalo mu to veľmi život keďže s matkou býval. Zostal s ňou bývať kvôli nej, poukazujúc na zlý vzťah s otcom a zlé správanie k matke. Ďalej uviedol, že celé mu to skomplikovalo život, pretože plánoval, že zostane v rodičovskom dome ale v súčasnosti v dome nebýva, bol nútený si zaobstarať druhý dom, ktorý si zakúpil, pretože s otcom nevychádzal. Teraz tam žije otec sám, ktorý nie ani rok po smrti matky si našiel priateľku.

15. Žalovaný v 1/ rade vo svojej výpovedi uviedol, že v prvom rade sa chce ospravedlniť, že mu je ľúto čo sa stalo. Vtedy išiel po tej ceste už niekoľko krát, keďže chodí tadiaľ do práce, Bola to nešťastná náhoda, ktorú nevedel ovplyvniť. Ďalej uviedol, že žije s manželkou a dvomi maloletými deťmi, synom G. narodeným v roku 2001 a dcérou V. narodenou v roku 2010. Manželka je zamestnaná. Žijú v byte v osobnom vlastníctve.

16. Svedkyňa S. B. vo svojej výpovedi uviedla, že s matkou žalobcov v 1/, 5/ a 6/ rade boli dlhoročné priateľky. Chodili spolu do školy a pracovali na jednom pracovisku 18 rokov a žili v tej istej obci. Táto mala problémy s manželom, ktorý si vypil, neznášal jej deti z prvého manželstva, voči nej sa vulgárne správal, hľadal si frajerky, chodil domov opitý, vyhľadával problémy, aby sa mohol s ňou vadiť kvôli deťom. Žila len pre svoje deti, pre svojich vnukov, starala sa o rodičov ako len vládala. Stretávali sa pravidelne. po pracovnej smene išla najskôr k rodičom nakúpiť čo potrebovali, potom šla domov, kde si musela porobiť svoju prácu, navariť a všetko čo bolo potrebné doma urobiť a po obede išli opäť do práce o 15:00 hod. a odtiaľ sa vracali okolo 17 až 18 hod. odkiaľ potom išla domov. Žila iba pre svoje deti, žalobkyňa v 1/ rade ju navštevovala so svojimi deťmi a jej matka chodievala k nej. Veľmi dobre vychádzala s vnúčencami mala ich veľmi rada a aj oni ju. Veľmi sa tešila, keď si žalobkyňa v 1/ rade postavila vo vedľajšej dedine domček, že budú bližšie a budú viac spolu. Vie, že deťom mama veľmi chýba. Na svoj vek bola v dobrej kondícii, všetko stíhala, chovala morky, prasiatka, sliepky, takže mala robotu doma s tým, že svoj čas venovala starým rodičom, rodine. Nemala pokoj, keď prišiel jej manžel opitý, robil jej zle mlátil ju a hanbila sa to nahlásiť polícii.

17. Právna zástupkyňa žalobcov v záverečnej reči uviedla, že majú za to, že vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že uplatnený nárok žalobcov je dôvodný. Z výpovede žalobcov v tomto konaní bolo preukázané, že došlo k vážnemu zásahu do ich práva na ochranu osobností a to v súvislosti s ich rodinnými, citovými, emočnými väzbami a tým bolo nenapraviteľným spôsobom zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života. Priznanie náhrady nemajetkovej ujmy im žiadnym spôsobom milovanú matku, babičku, svokru, nikdy nenahradí, nekompenzuje ujmu v majetkovej sfére ale zmierňuje nepriaznivý následok neoprávneného zásahu do ich práv.

18. Právny zástupca žalovaných v 1/ a 2/ rade vo svojej záverečnej reči uviedol, že sa pridrižiava doterajších vyjadrení, či už písomných alebo ústnych predložených v tomto konaní. Predovšetkým trvajú na tom, že žalovaný v 1/ rade nie je pasívne legitimovaný byť účastníkom tohto konania, nakoľko žalobcovia sa žalobou domáhajú zaplataenia škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ktorého je vlastníkom žalovaný v 2/ rade. Za žalovaného v 2/ rade uvádza, že tento má na škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uzavreté poistenie u žalovaného v 3/ rade, takže za akúkoľvek škodu spôsobenú prevádzkou tohto motorového vozidla je zodpovedný žalovaný v 3/ rade.

19. Právna zástupkyňa žalovaného v 3/ rade v liste zo dňa 10.12.2019, ktorým ospravedlnila účasť žalovaného na pojednávaní dňa 18.12.2019 ďalej uviedla, že v prípade, ak by konajúci súd mal za to, že žalovaný v 3/ rade je pasívne vecne legitimovaný vo veci náhrady nemajetkovej ujmy dovoľuje si stručne sa vyjadriť k samotnej výške nároku uplatneného žalobcami žalobou. Pokiaľ sa jedná o výšku nemajetkovej ujmy, vychádzajúc z ustanovenia § 13 ods. 3 OZ, pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, zákon neustanovuje žiadne medze. Výška peňažnej náhrady a okruh oprávnených osôb je teda predmetnom voľnej úvahy súdu, keďže zákon neustanovuje ani rámcové čiastky pre odškodnenie nemajetkovej ujmy. Preto súd musí prihliadnuť okrem závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo, k naplneniu požiadavky účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ale i k požiadavke nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Výška peňažnej satisfakcie nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohacovania a pôsobiť na škodcu likvidačne. V tejto súvislosti poukazuje i na rozhodovaciu prax v prípadoch priznávania nemajetkovej ujmy blízkym osobám, ktorá je nejednotná a uvádza rozhodnutia Najvyššieho súdu a Krajských súdov, rovnako aj Okresných súdov, ktoré takéto nároky priznávali. Napriek tomu, že je súdna prax nejednotná, je zjavné, že nároky uplatnené žalobou žalobcami sú neprimerané.

20. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne v 1/ rade, žalobcov v 2/, 5, a 6/ rade, výsluchom žalovaného v 1/ rade, svedkyne S. B., oboznámením sa s obsahom rodných listov, sobášneho listu, úmrtného listu, oznámenia o riešení škodovej udalosti, obsahom spisov tunajšieho súdu sp. zn. 2T/22/2018, 5C/39/2018, 7P/34/2012, obsahom ostatných listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

20.1. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č.k. 2T/22/2018-336 zo dňa 31.5.2018, právoplatným dňa 31.05.2018, bol žalovaný v 1/rade uznaný vinným na tom skutkovom základe, že dňa 19.9.2017 v čase približne o 7:56 hodine došlo k dopravnej nehode, pri ktorej vodič viedol nákladné motorové vozidlo továrenskej značky Renault Trafic, TEČ:V.-XXXDT, po štátnej ceste č.A. v úseku jazdy medzi obcami Chrabrany - Urmince, okres Topoľčany, smerom do obce Urmince, v dôsledku dažďa bola vozovka mokrá, vodič vozidlom nesprávne vchádzal do pravotočivej zákruty /nájazd do zákruty/ mimo obce, za obcou Chrabrany rýchlosťou približne 95 km/h, pri výjazde zo zákruty sa vozidlo dostalo do série pretáčavých šmykov, ktoré obžalovaný ako vodič nezvládol a v protismere vľavo narazil do protiúdeho osobného motorového vozidla továrenskej značky Fiat Punto, TEČ:V.-XXXDK, ktoré viedla v tom čase vodička - poškodená G. V., ktorá v okamihu nárazu išla rýchlosťou 27 km/h, pričom následkom zrážky oboch vozidiel došlo k zraneniam poškodenej, a to : zlomenina ľavého predlaktia, zlomenina ľavej stehnovkej kosti, zlomenina ľavého predkolenia - ihlice a poranenie vnútrohrudných a vnútrobrušných orgánov, viacpočetné roztrhnutie osrdcovníka, srdca, zlomenina hrudnej kosti, roztrhnutie sleziny a pečene, následkom čoho vznikol u poškodenej úrazovo-krvácavý šok, v dôsledku týchto početných viacerých orgánových systémov - polytraumy, poškodená zraneniam na mieste nehody podľahla. Obžalovaný svojou jazdou v protismere vľavo ako vodič porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 9 odsek 1 a § 16 odsek 1 Zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov, s poukazom na § 137 odsek 2, písm. c/, písm. k/ Zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov. Za to bol žalovaný v 1/ rade uznaný vinným pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1 ods.2 písm. a/ Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 roky. Podľa § 61 ods.1 ods.2 Tr. zák. súd uložil žalovanému v 1/ rade i trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 5 rokov.

20.2. Prevádzkovateľom nákladného motorového vozidla značky Renault Trafic, EČ:V.-XXXDT, ktoré viedol žalovaný v 1/ rade ako zamestnanec žalovaného v 2/ rade, bol žalovaný v 2/ rade, ktoré vozidlo v čase dopravnej nehody bolo zmluvne poistené v zmysle zák. č. 381/2001 Z.z. u žalovaného v 3/ rade.

20.3. Z rodných listov vyplýva, že G. V. mala tri deti, a to žalobcov v 1/, 5/, 6/ rade. Žalobca v 2/ rade ako manžel žalobkyne v 1/ rade bol zaťom G. V. a žalobkyňa v 7/ rade bola matkou menovanej. Žalobcovia v 3/ a 4/ rade boli jej vnukmi.

20.4. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5C/39/2018 súd zistil, že manžel G. V. E. V. sa podanou žalobou voči tým istým žalovaným v 1/ až v 3/ rade, ako v tomto konaní, domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v sume 30 000,- eur. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 12.06.2019 č.k. 5C/39/2018-169 bola žalovaným v 1/ až v 3/ rade uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy sumu 12

000,- eur. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Rozsudok nie je právoplatný, keďže voči nemu bolo podané odvolanie a vec sa nachádza t.č. na Krajskom súde v Nitre.

20.5. Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P/34/2012 súd zistil, že manžel nebohej G. V. E. V. podal návrh na rozvod ich manželstva, ktoré je trvalo rozvrátené. Konanie bolo zastavené uznesením tunajšieho súdu zo dňa 02.04.2012 č.k. 7P/34/2012-6 pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh.

21. Podľa § 11 OZ, Fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

22. Podľa § 13 ods. 1 až 3, OZ, Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadostučinenie.

Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

23. Podľa § 193 CSP, Súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

24. Podľa § 4 ods.1, ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poistnej zmluve.

Poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení.

25. Podľa § 15 ods.1,2 citovaného zákona, Náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

Na premlčanie nároku na náhradu škody proti poisťovateľovi platí rovnaká úprava ako na premlčanie nároku proti osobe, ktorá škodu spôsobila.

26. Podľa § 420 ods.1,2 OZ, Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

27. Podľa § 427 ods. 1, 2 OZ, Fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

28. Podľa § 853 ods. 1 OZ, Občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

29. Podľa § 11 OZ má fyzická osoba právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života, zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Ustanovenie § 13 OZ, fyzickej osobe dotknutej v jej osobnostnej sfére dáva mimo iného právo požadovať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a to za určitých kvalifikovaných podmienok, pričom nevymedzuje súčasne aj hranicu, či už minimálnu alebo maximálnu,

pre určenie tejto výšky. Určenie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch má byť primerané a takéto zadostučinenie sa stáva predmetom voľného uváženia súdu. Pri rozhodovaní vychádza súd z toho, že pre určenie výšky primeraného zadostučinenia v peniazoch sú v zmysle § 13 ods. 3 OZ taxatívne stanovené dve kritéria a to závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Zisťované okolnosti musia byť nielen na strane pôvodcu zásahu, ale aj na strane postihnutej osoby, teda aký je podiel samotnej postihnutej osoby na priebehu činnosti pôvodcu vyúsťujúcej do neoprávneného zásahu.

29.1. V súlade s ustanovením § 13 ods. 1 OZ, nato aby oprávnená osoba mala právo domáhať sa ochrany osobnosti sa vyžaduje a zároveň stačí, aby išlo o neoprávnený zásah do práv na ochranu osobnosti. V prípade existencie takéhoto neoprávneného zásahu ide potom o objektívnu zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie. Správanie samej dotknutej osoby pri neoprávnenom zásahu sa stáva právne významným až pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú výšku určuje súd podľa závažnosti ujmy a okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Pri existencii zásahu a jeho súčasnom posúdení ako zásahu neoprávnenom je treba vymedziť predovšetkým zodpovedný subjekt za tento zásah.

30. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 2T/22/2018-336 zo dňa 31.05.2018, právoplatným dňa 31.05.2018 bol žalovaný v 1/rade uznaný vinným na tom skutkovom základe, že dňa 19.9.2017 v čase približne o 7:56 hodine došlo k dopravnej nehode, pri ktorej vodič viedol nákladné motorové vozidlo továrenskej značky Renault Trafic, TEČ:V.-XXXDT, po štátnej ceste č.. v úseku jazdy medzi obcami Chrabrany - Urmince, okres Topoľčany, smerom do obce Urmince, v dôsledku dažďa bola vozovka mokrá, vodič vozidlom nesprávne vchádzal do pravotočivej zákruty /nájazd do zákruty/ mimo obce, za obcou Chrabrany rýchlosťou približne 95 km/h, pri výjazde zo zákruty sa vozidlo dostalo do série pretáčavých šmykov, ktoré obžalovaný ako vodič nezvládol a v protismere vľavo narazil do protiidúceho osobného motorového vozidla továrenskej značky Fiat Punto, TEČ:V.-XXXDK, ktoré viedla v tom čase vodička - poškodená G. V., ktorá v okamihu nárazu išla rýchlosťou 27 km/h, pričom následkom zrážky oboch vozidiel došlo k zraneniam poškodenej, a to: zlomenina ľavého predlaktia, zlomenina ľavej stehnovej kosti, zlomenina ľavého predkolenia - ihlice a poranenie vnútrohrudných a vnútrobrušných orgánov, viacpočetné roztrhnutie osrdcovníka, srdca, zlomenina hrudnej kosti, roztrhnutie sleziny a pečene, následkom čoho vznikol u poškodenej úrazovo-krvácavý šok, v dôsledku týchto početných viacerých orgánových systémov - polytraumy, poškodená zraneniam na mieste nehody podľahla. Obžalovaný svojou jazdou v protismere vľavo ako vodič porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 9 odsek 1 a § 16 odsek 1 Zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov, s poukazom na § 137 odsek 2, písm. c/, písm. k/ Zákona č.8/2009 Z.z. o cestnej premávke, v znení neskorších predpisov. Za to bol žalovaný v 1/ rade uznaný vinným pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1 ods.2 písm. a/ Tr. zák. a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 roky. Podľa § 61 ods.1 ods. 2 Tr. zák. súd uložil žalovanému v 1/ rade i trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 5 rokov.

31. Zavinenie dopravnej nehody žalovaným v 1/ rade, ako i vzhľadom na výsledok konania tunajšieho súdu sp. zn. 2T/22/2018, medzi stranami sporu nebolo sporné. Spornou otázkou bola pasívna legitímácia žalovaných v 1/ a 3/ rade. Žalovaný v 1/ rade uviedol, že nie je pasívne legitimovaný, poukazujúc na ustanovenie § 420 ods. 2 OZ, aj keď spôsobil škodu za ktorú však zodpovedá žalovaný v 2/ rade. Žalovaný v 3/ rade namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie vo svojom písomnom vyjadrení tak, ako je to uvedené v odseku 4 tohto rozsudku, poukazujúc na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu, konkrétne vec vedenú pod sp. zn. 4Cdo/168/2009.

32. V danej veci sa žalobcovia v 1/ až 7/ rade domáhajú náhrady nemajetkovej ujmy odôvodňujúc svoj nárok tragickou udalosťou G. V., matky žalobcov v 1/, 5/, 6/ rade, dcéry žalobkyne v 7/ rade, svokry žalobcu v 2/ rade a starej matky žalobcov v 3/ a 4/ rade. K úmrtiu G. V. došlo dôsledkom dopravnej nehody dňa 19.09.2017, ktorú zavinil žalovaný v 1/ rade v tom čase vykonávajúci svoju pracovnú činnosť ako zamestnanec žalovaného v 2/ rade, ktorý bol súčasne prevádzateľom motorového vozidla, ktoré viedol žalovaný v 1/ rade teda nákladného motorového vozidla značky Renault Trafic, EČ:V.-XXXDT. Žalovaný v 1/ rade bol rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 31.05.2018 č.k. 2T/22/2018-336 právoplatne uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona. V konaní bol ďalej preukázaný poistný vzťah, na základe zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu

spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného vyššie, ktorú zmluvu uzatvoril žalovaný v 2/ rade so žalovaným v 3/ rade. Je nesporné, že došlo k zásahu do súkromia dôsledkom smrti blízkej osoby. Blízkou osobou podľa § 116 OZ je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu. Toto ustanovenie § 116 OZ vymedzuje okruh blízkych osôb, a to priamo tým, že výslovne za blízke osoby považuje príbuzných v priamom rade, ďalej súrodencov a manžela. Okruh blízkych osôb vymedzených nepriamo sú tie, ak ide o osoby sebe navzájom blízke, za ktoré treba považovať príbuzných, ako napríklad strýko, synovec, bratanec alebo inú osobu v obdobnom vzťahu napríklad švagor, druh alebo zať, ale len za predpokladu, že existuje medzi nimi taký blízky vzťah, z ktorého možno vyvodiť, že ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z týchto osôb, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú. V danom prípade je nepochybné že žalobcovia v 1/ až 7/ rade boli blízkymi osobami alebo jej G. V..

33. Vo veci sa súd zaoberal námietkami pasívnej legitímácie zo strany žalovaných, a to žalovaného v 1/ rade, ktorý namietal svoju pasívnu legitímáciu s poukazom na ustanovenie § 420 ods. 2 s tým, že v zmysle tohto ustanovenia za škodu zodpovedá žalovaný v 2/ rade. Ustanovenie § 420 ods. 2 OZ prenáša posúdenie otázky vzťahujúcej sa na pôvodcu neoprávneného zásahu na právnickú osobu z osôb, ktoré táto použila ku svojej činnosti. Ak však konanie takejto použitej osoby, ktorá spôsobila škodu nemožno považovať za činnosť právnickej alebo fyzickej osoby, ide o vybočenie z tejto činnosti, v takom prípade je daná priama zodpovednosť tejto použitej osoby. V danej veci je nesporné, že dopravná nehoda bola spôsobená žalovaným v 1/ rade ako vodičom motorového vozidla, ktorého prevádzkovateľom bol žalovaný v 2/ rade, pričom žalovaný v 1/ rade ako vodič motorového vozidla bol zároveň aj zamestnancom žalovaného v 2/ rade. Preto pasívna legitímácia žalovaného v 2/ rade vyplýva z ustanovenia § 420 ods. 2 OZ, podľa ktorého žalovaný v 2/ rade zodpovedá za škodu spôsobenú zamestnancom, ktorého použil pri vykonávaní svojej činnosti, ale aj z ustanovenia § 427 ods. 2 OZ, podľa ktorého zodpovedá ako prevádzateľ motorového vozidla, ktorým bola škoda spôsobená. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26.09.2013 sp. zn. 3Cdo/228/2012 v ktorom rozhodnutí (publikované pod č. 128/2014) bol vyslovený názor, že pokiaľ bol neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby (§ 11 a nasl. OZ) spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou osobou na realizáciu činnosti tejto právnickej osoby, považuje sa takýto zásah za zásah spôsobený priamo právnickou osobou. Pre posúdenie, či išlo o takúto činnosť je určujúca existencia miestneho časového a vecného vzťahu k plneniu danej činnosti. Toľko z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Vzhľadom na uvedené sa súd stotožnil s tvrdením žalovaného v 1/ rade o nedostatku jeho pasívnej legitímácie, keď bolo preukázané, že dňa 19.09.2017 bol žalovaný v 2/ rade vlastníkom, prevádzateľom uvedeného motorového vozidla, ktoré viedol ako vodič žalovaný v 1/ rade, vozidlo bolo využívané v súvislosti s plnením podnikateľskej činnosti žalovaného v 2/ rade. Tým je daná pasívna legitímácia žalovaného v 2/ rade, ako primárneho nositeľa hmotnoprávnej povinnosti vyplývajúcej zo zodpovednosti za škodu, teda i nemajetkovej ujmy. Pasívna vecná legitímácia žalovaného v 2/ rade je daná preukázateľne a tento zodpovedá objektívne za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, to znamená, že zodpovednosť žalovaného v 2/ rade je objektívnou zodpovednosťou, t.j. zodpovednosťou bez ohľadu na zavinenie. V tejto súvislosti súd poukazuje na ustanovenie § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. O povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorého vyplýva, že poškodený si môže popri škodcovi ako poistenému uplatniť nárok na náhradu škody aj priamo voči poisťiteľovi. Teda bolo na samotných žalobcoch voči komu bude žaloba podaná.

34. Spornou otázkou bola medzi stranami tiež pasívna legitímácia žalovaného v 3/rade. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodovaciu prax súdov.

Súdny dvor Európskej únie vo veci C-22/12 F. P. proti K. J., L. P. sa zaoberal žiadosťou Krajského súdu v Prešove o predbežnej otázke ohľadom výkladu článku 3 odsek 1 smernice Rady 72/166/EHS. Krajský súd v Prešove predložil súdnemu dvoru otázky: 1/má sa článok od 1 ods.1 smernice v spojení s článkom 3 ods.1 smernice 72/166/EHS vykladať tak, že mu odporuje vnútroštátna právna úprava obsiahnutá v § 4 Zákona č. 381/2001 Z.z., podľa ktorej zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nepokrýva nemajetkovú ujmu vyjadrenú v peňažnej forme, spôsobenú pozostalým po obetiach dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla?,

2/v prípade takej odpovede na prvú otázku, že uvedená právna úprava nie je v rozpore s právom Spoločenstva, majú sa ustanovenia § 4 ods.1, § 4 ods.2, 4 Zákona č. 381/2001 Z.z. vykladať tak, že nebránia tomu, aby vnútroštátny súd v súlade s článkom 1 ods. 1 smernice Rady č. 90/232/EHS v spojení

s článkom 3 ods.1 smernice 72/166/EHS priznal nárok na nemajetkovú ujmu spôsobenú pozostalým po obetiach dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla ako poškodeným aj v peňažnej forme?

Súdny dvor EÚ odpovedal na otázku č. 1 s tým, že na otázku č. 2 nie je treba odpovedať vzhľadom na znenie odpovede na otázku č. 1, ktoré je nasledovné: Článok 3 ods.1 smernice Rady 72/166/EHS z 24.04.1972 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti a článok 1 ods.1 a 2 druhej smernice Rady 84/5/EHS zo 30.12.1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2005/14/ES z 11.05.2005 a článok 1 ods.1 tretej smernice Rady 90/232/EHS zo 14.05.1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel sa majú vykladať v tom zmysle, že povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode, ak jej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v spore vo veci samej. Toľko z rozsudku Súdneho dvora z 24.10.2013.

35. Vzhľadom na uvedené sa súd stotožnil so stanoviskom Krajského súdu v Prešove, ktoré zaujal v rozsudku zo dňa 31.03.2016 sp. zn. 21Co/60/2015, podľa ktorého usmrtenie človeka je vážnym zásahom do súkromia a duševného zdravia blízkych osôb a zakladá právo na náhradu škody na zdraví vo všetkých jej formách vrátane nemajetkovej ujmy s priamym nárokom proti poisťovateľovi. Z hľadiska gramatického výkladu považuje Krajský súd za dôležité, že ustanovenie § 4 ods.2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. upravuje škodu na zdraví vo všetkých jej zložkách - zákonodarca teda nesledoval poistné krytie len niektorej zložky škody na zdraví. Zakotvením poistného krytia nielen niektorej zložky škody na zdraví je opodstatnený názor, že pod škodou na zdraví treba zaradiť všetky jej zložky tak v rovine majetkovej ako aj nemajetkovej.

Ustanovením § 4 ods.1,2 Zákona č. 381/2001 Z.z. sa do slovenského právneho poriadku implementovali ustanovenie smernice Rady 72/166/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú motorovými vozidlami a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti, ako aj druhej smernice Rady 84/5/EHS o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel v súčasnosti kodifikované v spoločnej smernici č. 2009/103/ES o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a kontrole plnenia tejto povinnosti. Výkladom citovaných ustanovení sa zaoberal Súdny dvor EÚ v rozsudku zo dňa 24.10.2013 vo veci C-22/12 tak ako je to uvedené vyššie. Uvedený rozsudok rieši otázku zodpovednosti poisťovne.

36. Ďalej súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 17.08.2016 č.k. I.ÚS 474/2016-17, ktorý rozhodol o predbežnej sťažnosti obchodnej spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a.s. Bratislava vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie. Rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/243/2015 z 22.03.2016, ktorým uznesením bola sťažnosť obchodnej spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a.s. odmietnutá ako zjavne neopodstatnená. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka bola v procesnom postavení žalovanej v 2/rade účastníkom súdneho konania o zaplatenie sumy 800.000 eur, ktorú si návrhom doručeným Okresnému súdu Považská Bystrica uplatnili žalobcovia v 1/ až 3/rade ako pozostalé blízkej osoby po zomrelej obeti dopravnej nehody. Zaplatenia uvedenej sumy ako náhrady nemajetkovej ujmy v dôsledku zásahu do osobnostných práv sa žalobcovia domáhali proti žalovanej v 1/rade ako vodičovi motorového vozidla a sťažovateľke ako poisťovateľovi, u ktorej bolo motorové vozidlo žalobcu v 1/rade povinne zmluvne poistené v zmysle Zákona č. 381/2001 Z.z. Okresný súd rozsudkom zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobcovi v 1/rade 10.000 eur, žalobkyni v 2/rade 10.000 eur a žalobcovi v 3/rade 5.000 eur. Krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu. Podstatou argumentácie sťažovateľky bolo namietanie nesprávnych právnych záverov Krajského súdu aj Okresného súdu v otázke výkladu ustanovenia § 4 ods.2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z., podľa ktorého poistený má z poistenia zodpovednosť právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení, a tým aj ustálenia pasívnej vecnej legitímácie sťažovateľky vo vzťahu k žalobcom uplatňovanému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. K pasívnej vecnej legitímácii zaujal Krajský súd v Trenčíne stanovisko v rozhodnutí zo dňa 21.05.2015 č.k. 4Co/658/2014-158, kde uviedol: pre posúdenie otázky pasívnej legitímácie poisťiteľa je rozhodujúce vyriešenie otázky, čo treba rozumieť

pod pojmom škoda použitým v zákone o povinnom zmluvnom poistení najmä v ustanovení § 4 ods.2 zákona, ktorý upravuje vecný rozsah poistného krytia. V našom právnom prostredí, je potrebné vykladať pojem škoda eurokonformne. Rozhodujúci bol v danej veci rozsudok ESD C-22/2012 vo veci P. Z odôvodnenia rozhodnutia Ústavného súdu ďalej vyplýva, že z obsahu napadnutého rozsudku sa ústavný súd presvedčil, že Krajský súd poskytol sťažovateľke náležitú súdnu ochranu, jej odvolacími námietkami sa zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti v danej veci. Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali právne závery rozsudku Krajského súdu. Ústavný súd zároveň uvádza, že pre účely posúdenia námietok sťažovateľky sa oboznámil s úplným znením rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci sp.zn. C-22/12 z 24.10.2013, ktorý rozhodol tak ako je to citované vyššie z hľadiska posudzovania článku 3 ods.1 smernice. V súvislosti s citovaným rozsudkom Súdneho dvora EÚ Ústavný súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutie sp.zn. III ÚS 646/2015 zo 16.12.2015, ktoré rozhodnutie hovorí o umožnení blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravných nehodách priznať náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá má byť krytá z povinného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

37. Zhodne s vyššie uvedeným k pasívnej legitímácii žalovaného v 3/rade zaujal stanovisko Krajský súd v Nitre v rozsudku zo dňa 24.09.2014 sp.zn. 5Co/182/2013, v ktorom potvrdzujúcim rozsudku o priznaní nároku na nemajetkovú ujmu uviedol, že s použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody“, „škoda na zdraví“ v citovaných ustanoveniach Zákona č. 381/2001 Z.z. (§ 4 ods. 1, 2, 4 a § 15 ods. 1) a s prihliadnutím k samotnému účelu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel, z hľadiska zodpovednosti za neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vyvolaný prevádzkou motorových vozidiel - sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti dopravnej nehody ako poškodeným, za ktorú možno priznať náhradu peňažnou formou podľa § 13 ods.2 a 3 OZ, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví podľa § 4 ods. 2 písm. a) Zákona č. 381/2001 Z.z. Požadovaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2,3 OZ preto spadá do rozsahu povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla podľa citovaného zákona. Vzhľadom na rozhodovaciu súdov SR súd dospel k záveru, že v danej veci je daná pasívna legitímácia žalovaného v 3/rade.

37.1. Pokiaľ žalovaný v 3/ rade poukázal na rozhodovaciu činnosť NS SR a skoršie rozhodnutie vo veci sp. zn. 4Cdo/168/2009 k tomuto treba uviesť, že ustálenou praxou bol prekonaný právny názor vedený v rozhodnutí najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/168/2009 a sp. zn. 3Cdo/301/2012 tak ako to bolo konštatované v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zo dňa 29.10.2018 sp. zn. 5Cdo/95/2017. V neposlednom rade poukazujúc na rozhodnutie NS SR z 31.07.2017 sp. zn. 4MCdo/1/2016 publikované pod č. 61/2018 podľa ktorého rozhodnutia a stanoviska škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnení je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obeť dopravnej nehody spôsobené prevádzkou motorového vozidla. V spore o náhradu takejto ujmy je poisťovňa pasívne legitimovaná. Na toto rozhodnutie bolo poukázané aj v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR z 27.06.2019 sp. zn. 2Cdo/235/2018.

38. Podľa ustanovenia § 11 OZ má fyzická osoba právo na ochranu osobnosti najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti. Ustanovenie § 13 OZ potom dotknutej fyzickej osobe dáva právo požadovať zodpovedajúce zadosťučinenia. Ustanovenie § 13 ods. 2 OZ za určitých podmienok dáva možnosť priznať postihnutej fyzickej osobe právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Toto ustanovenie nevy vymedzuje maximálnu alebo minimálnu hranicu pri určení výšky zadosťučinenia v peniazoch. Podľa ustanovenia § 13 OZ takéto zadosťučinenie musí byť primerané. Výšku náhrady (§ 13 ods. 3) určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva, ktorá výška sa stáva predmetom voľnej úvahy súdu.

38.1. Ako bolo uvedené vyššie, pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, zákon súdom neustanovuje žiadne medze. Ustanovenie § 13 ods. 3 OZ zakotvuje taxatívne uvedené dve kritéria, a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby došlo. Podstatné pre vyhoviecie návrhu na finančné zadosťučinenie je, že došlo k zásahu do práva na ochranu osobnosti, ktorého intenzita dosahuje určitý stupeň, čo v danom prípade je strata blízkej osoby žalobcov v 1/ až 7/ rade, keď následkom dopravnej nehody došlo k narušeniu celistvosti ich

rodiny, k zasiahnutiu do súkromného a rodinného života s následkami, ktoré sú neodstrániteľné a trvalé. Pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy je rozhodovacia prax súdov pomerne nejednotná a záleží od každého konkrétneho individuálneho prípadu a prevažne sa týka smrteľného následku a nároku pozostalých príbuzných. Takže pri stanovení výšky náhrady nemajetkovej ujmy je na mieste prihliadnuť na judikatúrou vymedzených kritérií a to najmä na stane poškodených osôb a ich blízkych osôb, posudzujúc intenzitu ich vzťahu a dopad do ich duševnej sféry.

38.2. Z rozsudku Súdneho dvora vo veci sp. zn. C-277/12 z 24.10.2013 vyplýva, že ak členský štát priznáva nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nemôže jej maximálnu výšku stanoviť nižšie ako sú výšky minimálneho poistného krytia stanovené v čl. 1 ods. 1 a 2 druhej smernice Rady z 30.12.1993 O aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel. Citovaným ustanoveniam druhej smernice v Slovenskej republike zodpovedajú ustanovenia § 7 zák. č. 381/2001 Z.z. upravujúce limity poistného plnenia, takto:

1. Limit poistného plnenia je najvyššia hranica poistného plnenia poisťovateľa pri jednej škodovej udalosti. Limity poistného plnenia musia byť uvedené v poistnej zmluve.

2. Ak tento zákon neustanovuje inak, limit poistného plnenia z jednej škodovej udalosti musí byť najmenej:

a) 5 240 000 eur za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. a) a náklady podľa § 4 ods. 3 bez ohľadu na počet zranených alebo usmrtených,

b) 1 050 000 eur za škodu podľa § 4 ods. 2 písm. b) až d) bez ohľadu na počet poškodených.

3. Ak je súčet nárokov viacerých poškodených vyšší ako limit poistného plnenia podľa odseku 2 písm. a) alebo písm. b) alebo poistnej zmluvy, poistné plnenie sa každému z nich znižuje v pomere limitu poistného plnenia k súčtu nárokov všetkých poškodených (rozhodnutie III.ÚS 666/2016).

38.3. Podľa nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. III.ÚS 288/2017 pri určovaní sumy nemajetkovej ujmy musia všeobecné súdy zároveň zohľadňovať svoji vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výšou priznanej náhrady.

39. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v danej veci došlo k neoprávnenému zásahu do súkromného života žalobcov, ktorého súčasťou je rodinný život, kedy strata jedného člena rodiny je neodčiniteľnou ujmovou postihujúcou ostatných členov rodiny. Takýto zásah do osobnostných práv žalobcov vyvolal trvalé a neodstrániteľné následky, ktoré narušili celistvosť rodiny a zabránili vytváraniu a rozvíjaniu citových väzieb medzi zomrelou G. V. a žalobcami v 1/ až v 7/ rade.

40. Žalobcovia v 1/ až v 7/ rade si uplatnili náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovaným v 1/ až v 3/ rade tak, aby títo spoločne a nerozdielne zaplatili žalobkyni 1/ rade sumu vo výške 30 000,- eur, žalobcovi v 2/ rade sumu vo výške 10 000,- eur, žalobcovi v 3/ rade sumu vo výške 15 000,- eur, žalobcovi v 4/ rade sumu vo výške 15 000,- eur, žalobkyni v 5/ rade sumu vo výške 30 000,- eur, žalobcovi v 6/ rade sumu vo výške 30 000,- eur a žalobkyni v 7/ rade sumu vo výške 25 000,- eur. Uplatnený nárok súd považoval za dôvodný, avšak nie v celom rozsahu pokiaľ ide o uplatnenú výšku nároku. Z dokazovania v danej veci mal súd za preukázané, že smrťou G. V. došlo k výraznému zásahu do práv žalobcov, pokiaľ ide o ich súkromie, rodinný život, došlo k nenahraditeľnej emocionálnej strate s narušením silných rodinných väzieb. V dôsledku uvedenej dopravnej nehody zavinenej žalovaným v 1/ rade došlo k smrti matky žalobcov v 1/, 5/, 6/ rade k smrti dcéry žalobkyne v 7/ rade, svokry žalobcu v 2/ rade a starej matky žalobcov v 3/ a 4/ rade.

40.1. G. V. v čase dopravnej nehody 19.09.2017 bola vo veku 58 rokov. Bola zamestnaná v PD Radošinka ako krmíčka teliat, kde ukončila pracovný pomer dohodou dňa 28.08.2017 z dôvodu, ako uviedla žalobkyňa v 1/ rade, potreby intenzívne ešte viac sa starať o svojich rodičov, t.j. žalobkyňa v 7/ rade a Y. F., ktorý zomrel dňa 08.03.2019. Spolu s nebohrou G. V. žil žalobca v 6/ rade. Ako vyplýva z dokazovania nebohrou sa starala o svoju domácnosť, kde zabezpečovala chod domácnosti a okrem toho sa starala o svojich rodičov žijúcich v tej istej obci, ktorá starostlivosť zahŕňala prípravu stravy, zabezpečenie hygieny, upratovanie, celkovú starostlivosť o domácnosť. Z výpovede svedkyne S. B. vyplýva, že boli dlhoročné priateľky s nebohrou, pracovali na jednom pracovisku 18 rokov a žili v tej istej obci. Nebohrou žila len pre svoje deti, svojich vnukov, starala sa o rodičov ako len vládala. Po pracovnej smene išla rodičom nakúpiť, potom šla domov navariť a zabezpečiť čo bolo potrebné doma urobiť. Veľmi dobre vychádzala s vnúčencami, mala ich rada a oni ju tiež. Veľmi sa tešila, keď si žalobkyňa v 1/ rade

postavila vo vedľajšej dedine rodinný dom, že budú bližšie a budú viac spolu. Svedkyňa ďalej uviedla, že vie, že deťom mama veľmi chyba, ktorá na svoj vek bola v dobrej kondícii, všetko stíhala, chovala morky, prasiatka, sliepky. Tiež poukázala na nezhody s jej manželom, ktorý chodil domov opitý, robil jej zle.

40.2. Z výpovede žalobkyne v 1/ rade mal súd za preukázané, že s terajším manželom 10 rokov spolu bývali na Kysuciach, pričom s matkou boli v kontakte, ktorú každé prázdniny navštevovali ale aj mimo prázdnin, keď bolo treba. Pretože matka bola veľmi vyťažená, rozhodli sa s manželom, teda žalobcom v 2/ rade, postaviť v blízkosti rodinný dom, asi 1 km od rodičovského domu. Stavieť začali v roku 2016 a stavbu rodinného domu dokončili v auguste 2017, do ktorého sa nasťahovali koncom augusta. Matka žila v spoločnom dome so svojim manželom, avšak nežili v riadnom manželstve. Poukázala na starostlivosť o svoju domácnosť ale aj starostlivosť o svojich rodičov zo strany nebohej matky, ktorí vyžadovali sústavnú dennodennú opateru. Tiež poukázala na to, že bol výborný vzťah medzi nebohú matkou a jej deťmi, teda žalobcami v 3/ a 4/ rade, pretože mala iba tieto vnúčatá. Ich vzťah, teda žalobcov v 3/ a 4/ rade k starej matke bol výborný, tešili sa keď k nej šli. Ďalej uviedla, že po úmrtí matky bolo veľmi zle, všeobecný lekár jej predpisoval lieky na upokojenie, čo trvalo u nej až 8 mesiacov, veľmi plakávala, nemohla v noci spať. Zo začiatku to bolo veľmi ťažké. Pomáhala sestre a bratovi, teda žalobcom v 5/ a 6/ rade.

40.3. Žalobca v 2/ rade je manželom žalobkyne v 1/ rade. Manželstvo uzatvorili dňa XX.XX.XXXX. Z ich vzťahu pochádza maloletý žalobca v 4/ rade, nar. XX.XX.XXXX. Z jeho výpovede vyplýva, že svokra bola pilierom rodiny a po jej smrti to strašne upadlo. Po jej smrti sa to zmenilo, keďže žalobkyňa v 1/ rade bola z toho hotová, takisto aj žalobcovia v 5/ a 6/ rade. Snažil sa im pomôcť, avšak on bol nestranný človek. S nebohú dobre vychádzali a tento ich vzťah bol vzájomný. Keď chcela s niečím pomôcť nemal s tým problém, zatepľoval im chalupu, pomáhal robiť ploty.

40.4. Žalobcovia v 3/ a 4/ rade sú vnukmi nebohej G. V. a deťmi žalobkyne v 1/ rade a maloletý žalobca v 4/ rade pochádza vo vzťahu žalobcov v 1/ a 2/ rade. Z dokazovania vyplýva, že s nebohú starou matkou mali veľmi vrúcný vzťah a jej smrť ich zasiahla, pričom na starú matku spomínajú s láskou. Maloletý žalobca v 4/ rade vzhľadom na svoj vek nedokáže pochopiť situáciu, ako uviedla žalobkyňa v 1/ rade vo svojej výpovedi. Pýtal sa, že prečo nenavštevujú babku a prečo k nim táto nepríde.

40.5. Žalobkyňa v 5/ rade je dcérou nebohej G. V., bývala v jej susedstve a boli v dennodennom intenzívnom kontakte. Žalobkyňa v 5/ rade je slobodná a bezdetná. Poukazujúc na dobrý vzájomný vzťah medzi matkou a žalobkyňu v 5/ rade, táto vo svojej výpovedi uviedla, že si zaplatili spolu dovolenku v Grécku, čo malo byť v máji, ale keď sa otcovi nebohej zhoršil zdravotný stav, preložili to na august.

40.6. Žalobca v 6/ rade je synom nebohej G. V., od narodenia postihnutý tým, že má jednu ruku kratšiu, v dôsledku čoho je na invalidnom dôchodku s priznaným postihnutím 74%. Odmalička bol odkázaný na starostlivosť svojej matky, ktorá sa oňho riadne starala. Stále žili v spoločnej domácnosti. Uvedené vyplýva tiež z výpovede samotného žalobcu v 6/ rade, keď uviedol, že matka sa o neho starala, vybavovala mu nemocnice najmä to jeho 15 rokov a potom bol už samostatnejší. Ich vzájomný vzťah bol dobrý. Úmrtie matky mu okrem iného skomplikovalo život v tom, že predtým s ňou býval a plánoval, že zostane v rodičovskom dome ďalej bývať, v ktorom však už po smrti matky nebýva, bol nútený si zaobstarať iný dom, pretože so svojim otcom dobre nevychádzal, ktorý zostal v rodičovskom dome bývať.

40.7. Žalobkyňa v 7/ rade bola matkou nebohej G. V., ktorá sa o ňu dennodenne starala, a to i spolu s vtedy žijúcim manželom Y. F.. Zdravotný stav oboch rodičov nebohej bol vážny a nedokázali sa postarať sami o seba. Matke nebohej okrem straty vlastného dieťaťa sa jej zmenil život v tom, že druhou dcérou ako vyplýva z dokazovania bola umiestnená v domove dôchodcov v Topoľčanoch, a to aj s manželom, ktorý dňa 08.03.2019 zomrel a žalobkyňa v 7/ rade žije naďalej v domove dôchodcov. Z výpovede žalobkyne v 5/ rade vyplýva, že matka by nikdy nedovolila, aby boli jej rodičia umiestnení v domove. Na družstve, kde pracovala dala výpoveď kvôli starým rodičom, aby sa o nich mohla starať. Ako vyplýva z výpovede žalobkyne v 1/ rade, tým, že žalobkyňa v 7/ rade je staršia doteraz plače, nakoľko nehodu videla naživo, keď starú matku nebohú prevádzala autom, keď ju viezla sanitka na vyšetrenie do nemocnice.

41. Pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy súd bral do úvahy kritéria závažnosti vzniknutej ujmy a okolnosti za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti žalobcov došlo. Určenie konkrétnej výšky náhrady musí zohľadňovať všetky okolnosti prípadu a musí byť v súlade s požiadavkou spravodlivosti.

Výšku tejto náhrady súd určil podľa svojej úvahy berúc zreteľ na výšku priznaných obdobných nárokov z rovnakého titulu súdmi SR.

41.1. Žalobcovia v 1/, 5/, 6/ rade si uplatnili nárok na náhradu nemajetkovej ujmy každý po 30 000,- eur. Výšku tohto nároku súd nepovažoval za primeranú k vyššie uvedeným zásadám posudzujúc priznanie nárokov v obdobných veciach, a to napríklad Okresným súdom Považská Bystrica sp. zn. 4C/195/2012, v ktorom konaní súd uložil žalovaným zaplatiť žalobcovi 15 000,- eur a vo zvyšku žalobu zamietol, keď vychádzal z toho, že žalovaný v 1/rade spôsobil dopravnú nehodu na následky ktoré zomrel otec žalobcu. Odvolacím súdom, t.j. Krajským súdom v Trenčíne bol rozsudok súdu prvej inštancie rozsudkom zo dňa 29.03.2018 sp. zn. 19Co/309/2016 vo výroku o povinnosti zaplatiť žalobcovi 15 000,- eur potvrdený. Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodol súd prvej inštancie správne z hľadiska primeranosti výšky žalobcovi priznanej náhrady nemajetkovej ujmy. Táto vec bola aj predmetom dovolacieho konania, keď proti potvrdzujúcemu výroku podala dovolanie žalovaná v 2/ rade Kooperativa poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group so sídlom v Bratislave. Dovolenie bolo odmietnuté rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 13.06.2019 sp. zn. 3Cdo/78/2019 (v tomto rozhodnutí sa zaoberal NS SR i otázkou pasívnej legitímácie žalovaného v 2/ rade). Súd tiež bral zreteľ na rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 30.11.2017 sp. zn. 9Co/8/2017 týkajúci sa rozsudku OS Nové Zámky zo dňa 05.09.2016 č.k. 9C/121/2011-485. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni v 1/ rade sumu 50 000,- eur, v 2/ a 3/ rade po 10 000,- eur, v 4/ rade sumu 5 000,- eur a vo zvyšku žalobu zamietol. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku I. do sumy 15 000,- eur potvrdil a vo zvyšku žalobu zamietol. Krajský súd vo vzťahu k žalobcom v 2/, 3/ a 4/ rade rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalobcovia v 2/ a 3/ rade boli vo vzťahu k zomrelému rodičmi, vo vzťahu k žalobcovi v 4/ rade šlo o brata zomrelého a vo vzťahu k žalobkyni v 1/ rade šlo o dcéru zomrelého.

41.2. Pokiaľ ide o súdnu prax v obdobných prípadoch priznania nemajetkovej ujmy aj právna zástupkyňa žalobcu v 3/ rade poukázala na túto rozhodovaciu prax. Napríklad rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 5C/312/2014 - smrť manžela/otca ako cyklistu pri dopravnej nehode 3 x 5.000 Eur (manželka + 2 deti), rozhodnutie Okresného súdu Martin sp. zn. 5C/189/2010 - smrť manžela/otca ako chodca na vozovke 4 x 6.000 Eur (manželka + 3 deti), rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/156/2017 - smrť manžela/otca pri šmyku do protimeru 4 x 8.000 Eur (manželka + 3 deti), rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/194/2011 - smrť manžela na chodníku (vodič pod vplyvom alkoholu) - 8.300 Eur, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23Co/256/2016 - manželky/matky ako chodkyne - 10.000 Eur (manžel) + 8.000 Eur (spolužijúca pl. dcéra) + 7.500 Eur (pl. dcéra), rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/475/2016 - smrť manžela/otca pri dopravnej nehode zavinennej neprimeranou rýchlosťou škodcu a s psychickými problémami pozostalých - 2 x 10.000 Eur (manželka + mal. dcéra), rozhodnutie Okresného súdu Čadca sp. zn. 16C/292/2016 - smrť manžela/otca pri dopravnej nehode a s psychickými problémami pozostalých - 3 x 10.000 Eur (manželka + 2 mal. deti), rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 25Co/214/2016 - smrť manžela/otca pri dopravnej nehode motorových vozidiel - 12.500 Eur (manželka) + 9.000 Eur (spolužijúci pl. syn) + 5.000 Eur (pl. syn) + 4.000 Eur (pl. syn), rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/256/2013 - smrť manželky/matky ako chodkyne na priechode - 17.000 Eur (manžel) + 13.000 Eur (mal. dieťa) + 10.000 Eur (mal. dieťa), rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7Co/58/2014 - smrť manželky/matky ako chodkyne - 15.000 Eur (manžel) + 7.500 Eur (pl. syn), rozhodnutie III. ÚS 666/2016 - smrť manžela/otca pri dopravnej nehode v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti - 1 x 17.000 Eur (manželka) + 2 x 4.500 Eur (2 pl. deti), rozhodnutie Krajského súdu v Prešove - smrť manžela/otca pri dopravnej nehode v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti - 4 x 10.000 Eur (manželka + 3 mal. deti), rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 5Co/128/2017 - smrť matky chodkyne na priechode - 2 x 7.000 Eur (2 pl. dcéry).

41.3. Na základe vyššie uvedeného, vychádzajúc z hľadiska primeranosti, priznal súd žalobcom v 1/, 5/ a 6/ rade, t.j. deťom alebohej G. V., každému nárok na náhradu nemajetkovej ujmy po 15 000,- eur, majúci za to, že takáto výška nemajetkovej ujmy je limitovaná samotným okruhom osôb, existenciou rodinných väzieb. Uvedenú sumu súd považoval za spôsobilú aspoň čiastočne zmierniť následky neoprávneného zásahu do ich práv na ochranu osobnosti. Bral pritom zreteľ na intenzitu vzťahu so zomrelou.

41.4. Žalobca v 2/ rade si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000,- eur, ktorú sumu súd nemohol považovať za primeranú, pretože šlo medzi ním a nebohou G. V. o nižšiu intenzitu vzťahov ako u ostatných žalobcov. Žalobca v 2/ rade je manželom žalobkyne v 1/ rade, teda zaťom alebohej. Manželstvo so žalobkyňou v 1/ rade uzatvorili dňa 29.04.2016, pričom je zrejmé, že ich vzťah trval dlhšie, nakoľko

z neho pochádza maloletý V., teda žalobca v 4/ rade, narodený dňa XX.XX.XXXX. Je teda zrejmé, že žalobca v 2/ rade bol s nebohou vo vzťahu svokra a zať. To znamená, že nie sú blízkymi osobami v priamom rade, ale môžu byť nimi až za podmienky, že bol medzi nimi vytvorený taký vzťah, keď by jeden z nich pocítoval ujmu druhého, dôvodne ako svoju vlastnú ujmu (§ 116 OZ za bodkočiarkou). V konaní bolo preukázané, že rodinné vzťahy boli dobré, ktorá intenzita vzťahov bola však väčšia najmä u žalobcov v 1/, 5/, 6/, 7/ ale tiež aj v 3/ a 4/ rade ako medzi žalobcom v 2/ rade a nebohou G. V.. Napriek tomu však nemožno hovoriť, že blízky vzťah medzi nimi neexistoval. Bol preukázaný na základe vykonaného dokazovania, čo potvrdzuje skutočnosť, že súhlasil s tým, aby si v blízkosti nebohej spolu so žalobkyňou v 1/ rade postavili rodinný dom, teda aby boli bližšie k nej a boli jej nápomocní, teda jednak žalobkyňa v 1/ rade ale aj samotný žalobca v 2/ rade, keď ako uviedol, keď niečo nebohá chcela pomôcť nemal s tým problém napríklad jej pomáhal zatepľovať jej chalupu, robiť ploty. Aj z výpovede svedkyne S. B. vyplýva, že nebohá sa veľmi tešila, keď si žalobkyňa v 1/ rade postavila vo vedľajšej dedine dom, že budú bližšie a budú viac spolu. Preto súd vychádzajúc z nižšej intenzity vzťahov medzi žalobcom v 2/ rade a nebohou priznal tomuto náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 2 000,- eur.

41.5. Pokiaľ ide o nárok žalobcov v 3/ a 4/ rade, ide o vzťah medzi starým rodičom a vnukmi. Je pravdou, že intenzita vzťahu detí a rodiča je silnejšia ako vo vzťahu starého rodiča a vnukov. Preto výška priznanej náhrady zohľadňuje túto nižšiu intenzitu vzťahu starý rodič a vnuk oproti vzťahu rodič - dieťa. V konaní boli preukázané silné väzby oboch žalobcov v 3/ a 4/ rade na svoju starú matku, pričom išlo o jediných jej vnukov a preto podľa súdu odškodnenie ujmy, ktorú utrpeli v rozsahu priznanej náhrady vo výške 5 000,- eur je primerané k veku oboch maloletých žalobcov v 3/ a 4/ rade a vytvoreným osobnostným väzbám so starou matkou. Je nesporné, že vnímanie straty blízkeho človeka u nich je v inej miere ako žalobcov v 1/, 5/, 6/ a 7/ rade.

41.6. Žalobkyňa v 7/ rade súd priznal nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000,- eur. V osobe žalobkyne v 7/ rade ide o matku nebohej G. V., ktorá keď ešte žili spolu s nebohým manželom, boli odkázaní na jej dennodennú pomoc zo strany nebohej. Žalobkyňa v čase smrti jej dcéry bola vo veku 78 rokov. Žila v rodinnom dome so svojim manželom, pričom so svojou nebohú dcérou boli v dennodennom kontakte, takže je nesporné, že medzi nimi bolo vytvorené silné citové puto rodiča a dieťaťa. Stratou dcéry došlo k následnému pretrhnutiu väzieb. Tento zásah do práv žalobkyne v 7/ rade bol značný, keď dôsledkom smrti dcéry došlo dosť k podstatnej životnej zmene i z hľadiska jej bývania, keď za života dcéry spolu s manželom žili v ich rodinnom dome, ktorý po jej smrti museli opustiť, pričom je zrejmá naviazanosť starších ľudí na svoje vlastné bývanie a museli odísť bývať do domova dôchodcov.

41.7. Na základe vyššie uvedeného, súd o náhrade nemajetkovej ujmy rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, s tým, že pre nedostatok pasívnej legitimácie voči žalovanému v 1/ rade žalobu zamietol z dôvodov uvedených vyššie a rovnako z dôvodov uvedených vyššie vo zvyšku nárok žalobcov v 1/ až v 7/ rade zamietol.

42. V konaní si žalobcovia uplatnili svoj nárok tak, že žiadali žalovaných zaviazat' na plnenie ako solidárnych dlžníkov v zmysle § 438 ods. 1 OZ, pričom v danom prípade u žalovaných nejde o solidaritu, pretože nároky žalobcov voči žalovanému v 2/ rade a voči žalovanému v 3/ rade nemožno stotožňovať, pretože nárok proti každému zo žalovaných vyplýva z iného právneho titulu (u žalovaného v 2/ rade ide o zodpovednosť za škodu podľa § 420 ods. 2 a § 427 OZ a u žalovaného v 3/ rade ide o jeho povinnosť poskytnúť plnenie podľa osobitného predpisu, t.j. § 15 ods. 1 Zákona o povinnom zmluvnom poistení). V danom prípade nejde o škodu, ktorú by spôsobili spoločne obaja žalovaní ako škodcovia, preto ich súd zaviazal na plnenie tak, že plnením jedného z nich zanikne v rozsahu tohto plnenia aj povinnosť druhého z nich poskytnúť žalobcom rovnaké plnenie.

43. Z vykonaného dokazovania súd nezistil správanie nebohej pri dopravnej nehode, ktoré by malo mať vplyv na výšku nemajetkovej ujmy, prípadne jej zníženie. Neobstojí tvrdenie žalovaného v 2/ rade, že pre potrebu určenia miery zodpovednosti za škodu - nemajetkovú ujmu, je nutné zohľadniť aj konanie poškodenej, objektívny technický stav a vek malého motorového vozidla Fiat Punto, rok výroby 2000. Z trestného konania nevyplýva žiadny podiel nebohej na nehode a dôsledok zlého technického stavu, vek vozidla a už vôbec nie veľkosť a konštrukcia vozidla Fiat Punto. Preto súd na túto námietku žalovaného v 2/ rade neprihliadal.

44. Čo sa týka morálneho zadostučinenia (satisfakcie), určité morálne zadostučinenie bolo žalobcom dané tým, že žalovaný v 1/ rade bol uznaný vinným a bol odsúdený pre prečin usmrtenia, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 4 roky. Pokiaľ ide o postoj samotného žalovaného v 2/ rade, tento rovnako aj ako žalovaný v 1/ rade, vyslovil úprimnú ľútosť nad úmrtím poškodenej.

45. Podľa § 4 ods. 2 písm. j) zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, Od poplatku sú oslobodení: žalobca v konaní o náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy, ktoré mu boli spôsobené trestným činom.

46. Podľa § 2 ods. 2 citovaného zákona, Ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však žalovaný alebo odporca nemá v konaní o rozvod manželstva, o určenie neplatnosti alebo o určenie neexistencie manželstva, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi, a v konaní pred správnym súdom.

47. Podľa položky 7b citovaného zákona súdny poplatok sa platí z návrhu na začatie konania, b) na ochranu osobnosti spojenej s náhradou nemajetkovej ujmy 66,- eur a 3% z výšky uplatnenej nemajetkovej ujmy.

48. V danej veci sú žalobcovia oslobodení od platenia súdnych poplatkov, a preto s prihliadnutím na výsledok konania zaviazal súd žalovaných v 2/ a v 3/ rade spoločne a nerozdielne zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu v sume 66 eur a 3% z celkovej sumy 67 000,- eur, čo spolu predstavuje sumu 2 076,- eur (66+2 010).

49. Podľa § 255 ods.1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

51. Podľa § 257 CSP, Výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

52. Podľa § 262 ods.1, 2 CSP, O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Civilný sporový poriadok nemá obdobné ustanovenie ako bolo ustanovenie § 142 ods. 3 OSP, ktoré sa uplatňovalo vo vzťahu k § 142 ods. 2 OSP ako lex specialis. Preto zásadu úspechu v zmysle § 255 ods. 1 CSP je treba uplatňovať aj v tomto konaní, pretože výška priznaného plnenia závisela od úvahy súdu. V danom prípade nejde o procesne neúspešných žalobcov, ak im bola priznaná aspoň časť nimi uplatňovaného nároku. Výška nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu, ktorú samotní žalobcovia nemohli nijako predvídať, a preto je potrebné ich považovať za procesne úspešných a z toho dôvodu im vznikol nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Priznanie náhrady trov konania v plnej výške však prichádza do úvahy výlučne z prisúdenej sumy, a to u každého zo žalobcov v 1/ až v 7/ rade.

54. Žaloba voči žalovanému v 1/ rade bola zamietnutá, ktorému súd v zmysle § 257 CSP nepriznal náhradu trov konania, vzhľadom na existujúce dôvody hodné osobitného zreteľa, ktorými je najmä skutočnosť, že samotný žalovaný v 1/ rade zapríčinil to, že vôbec došlo k začatiu predmetného konania tak, ako to vyplýva z vyššie uvedeného a nebolo by spravodlivé vo vzťahu k žalobcom priznať mu náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, cestou Okresného súdu Topoľčany na Krajský súd v Nitre.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).